

**ÇOCUKLUĞU VE AİLE HAYATI:**

- ❖ 1881'de Selanik Kocakasım mahallesinde doğdu.
- ❖ Babası Ali Rıza Efendi, Milis subaylığı, evkaf kâtipliği ve kereste ticareti yapan Ali Rıza Efendi, 1871 yılında Zübeyde Hanım'la evlendi.
- ❖ Baba tarafından dedesi Hafız Ahmet Efendi XIV-XV. yüzyıl-larda Konya ve Aydın'dan Makedonya'ya yerleştirilmiş **Kocacık Yörüklerindendir**.
- ❖ Annesinin babası Feyzullah Ağa, Karaman'dan Rumeli'ye gelen **Konyar Yörüklerindendir**
- ❖ **Atatürk'ün Kardeşleri**; Fatma, Ahmet, Ömer, Makbule, Naciye

**EĞİTİM HAYATI**

- Hafız Ahmet Efendi Mahalle mektebi**: Annesinin isteği ile başlamıştır.
- Şemsi Efendi Okulu**: Babasının isteği ile gittiği o günün şartlarındaki modern okuldur.
- Selanik Mülkiye Rüştiyesi**: Devlet memuru yetiştirmeye yönelik olan bir ortaokuldur. (Annesinin etkisi)
- Selanik Askeri rüştiyesi**: Atatürk'ün kişisel tercihidir. (Babası etkili). Matematik öğretmeni tarafından kendisine Kemal adı verildi.
- Manastır Askeri İdadisi**: Askeri lise eğitimi verilen bu okulda Atatürk, Tarih öğretmeni Mehmet Tevfik beyin etkisiyle tarihe ilgisi artmış, sınıf arkadaşı Ömer Naci sayesinde de edebiyata ve Namık Kemale ilgisi artmıştır.
- İstanbul Harp Okulu**: Teğmen rütbesi ile 1902'de mezun oldu.
- İstanbul Harp akademisi**: Kurmay Yüzbaşı rütbesi ile 1905'te mezun oldu.

**EĞİTİM HAYATINDA ETKİLENDİĞİ KİŞİLER****A)Hafız Ahmet Efendi Mahalle mektebi:**

- ❖ Hüsnühat hocası, **Çapur Hafız Emin Efendi** ve Matematik hocası, **Kaymak Hafız Hüseyin Efendi**'nin kendisini olumsuz etkilediğini anlatır.

**B)Şemsi Efendi Okulu:**

- ❖ **Şemsi Efendi**, Pedagojik ve modern usulü ilk kullananlardan biri olup M.K.A olumlu etkilemiştir.

**C)Selanik Askeri rüştiyesi:**

- ❖ Matematik öğretmeni **Yüzbaşı Mustafa Bey**; O'na Kemal adını veren kişidir. Atatürk'ün zekâsını fark etmiş ve yakın şekilde ilgilenerek onu yönlendirmiştir.
- ❖ Fransızca öğretmeni **Yüzbaşı Nakiyüddin Bey**, özellikle Fransızca öğrenme konusu olmak üzere ona özel ilgi göstermiştir.
- ❖ Hayatının sonuna kadar yanından ayrılmayacak olan **Nuri** (Conker), **Salih** (Bozok) ve **Fuat** (Bulca) ile arkadaşlıklarını geliştirmiş onlardan etkilenmiş ve onları etkilemiştir.
- ❖ Selanik Askeri Rüştiyesi'nde genç Mustafa Kemal, sadece okul çalışmalarıyla da yetinmemiştir. "**Çocuklara Rehber**" adlı dergide birçok konuda yazıları yayınlanmıştır

**D)Manastır Askeri İdadisi:**

- ❖ M.K.A Etkileyen birisi de sınıf arkadaşı, **Ömer Naci**'dir. Çok iyi bir edebiyatçı olan bu kişi sayesinde Atatürk, "vatan ve hürriyet" şairi **Namık Kemal** ile "Türkçü" şairi **Mehmet Emin Yurda-kul'un** şiirleri ile tanışır.
- ❖ Atatürk aşırı edebiyata yoğunlaşmasıyla **Alay Emimi Mehmet Asım Efendi**, Mustafa Kemal'i çağırarak; 'Bak oğlum Mustafa dedi, şiiri filan bırak. Bu iş senin iyi asker olmana mani olur. Uyarır.
- ❖ **Tarih öğretmenleri Topçu Kolağası Mehmet Tevfik (Bilge) Bey**'in de etkileriyle, Fransız İhtilali'nin temel ilkelerinden biri olan "**hürriyet**" kavramı ile de burada tanışacaklardır. Atatürk, daha sonra O'nu milletvekili adayı göstererek ve Beşinci Dönem **Diyarbakır Milletvekili** olarak Meclise girmesini sağlayarak karşılık vermiştir.

**E) İstanbul Harp Okulu ve Harp Akademisi:**

- ❖ Harp Okulu'ndaki öğretmenler arasında, onun kişiliğini çok etkileyen öğretmenler olduğunu görüyoruz.
- ❖ Bunlar arasında; sonradan İstanbul Üniversitesi'nde Profesör olan, Türk Tarih Kurumu kurucu üyesi ve Milletvekili olan Fransızca öğretmeni **Necip Asım (Yazıksız) Bey**, Talim Öğretmeni **Rahmi Paşa** ve onun maiyetindeki **Binbaşı Fazıl Bey**, sonra Korgeneral ve milletvekili olan **Yüzbaşı Naci (İldeniz) Bey** ve **Teğmen Osman Efendi** bulunuyordu.

- ❖ Bu dönemde hem vatan, millet, **Türklük** fikirlerinin olgunlaşmasında, hem de **çağdaşlaşma** düşüncelerinin gelişmesinde önemli bir dönem olmuştur.
- ❖ Ayrıca bu fikirlerini arkadaşlarına da anlatması, okula bu fikirleri yaymak için bir gazete çıkarma girişiminde bulunması, onun daha o dönemde liderlik özelliklerinin gelişmeye başladığını da göstermektedir.

**ASKERİ HAYATI**

- ❖ **Trablusgarp Savaşı** (1911 - 1912) → Kurmay Binbaşı (Derne ve Tobruk Savunması)
- ❖ **Balkan Savaşları** (1912 - 1913) → Kurmay Binbaşı / Kurmay Yarbay (Bolayır Kolordusu)
- ❖ Dünya Savaşı - **Çanakkale Cephesi** (1915) → Kurmay Yarbay / Kurmay Albay (Arıburnu, Conkbayırı ve Anafartalar Zaferleri)
- ❖ Dünya Savaşı - **Kafkas Cephesi** (1916 - 1917) → Tümgeneral / Mirliva (Muş ve Bitlis'in Ruslardan Geri Alınması)
- ❖ Dünya Savaşı - **Suriye-Filistin Cephesi** (1917 - 1918) → Tümgeneral / Mirliva (7. Ordu ve Yıldırım Orduları Komutanlığı - Halep Savunması)
- ❖ Kurtuluş Savaşı - **Sakarya Meydan Muharebesi** (1921) → Başkomutan / Mareşal (Milli Mücadele Dönüm Noktası - Gazilik unvanı ve Mareşallik terfisi)
- ❖ Kurtuluş Savaşı - **Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi** (1922) → Başkomutan / Mareşal (Yunan Ordusunun Yenilmesi ve Kurtuluş)

**ATATÜRKÜN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ**

Vatan ve Millet Sevgisi  
Önder Oluşu (Liderliği)  
Çok Yönlülüğü  
İleri Görüşlülüğü  
Açık Sözlülüğü  
Öğreticiliği (Başöğretmenliği)  
Planlılığı ve Disiplini  
Tarihine Bağlılığı  
Birleştirici ve Bütünleştiriciliği  
İnkılapçılığı (Yenilikçiliği)  
Devlet Adamlığı  
Sanatseverliği

**ALDIĞI RÜTBELER**

- **Teğmen** / Mülazım-ı Sâni (1902) Harp Okulu Mezuniyeti
- **Üsteğmen** / Mülazım-ı Evvel (1903) Harp Akademisi Öğrenciliği
- **Kurmay Yüzbaşı** / Yüzbaşı (1905) Harp Akademisi mezuniyeti
- **Kolağası** (Kıdemli Yüzbaşı) (1907) Şam 5. Ordu hizmeti
- **Kurmay Binbaşı** (1911) Trablusgarp Savaşı (Derne/Tobruk)
- **Kurmay Yarbay** (1914) Sofya Askeri Ataşeliği
- **Kurmay Albay** (1915) Çanakkale Savaşı (Arıburnu/Conkbayırı)
- **Tümgeneral / Mirliva** (1916) Kafkas Cephesi (Muş ve Bitlis'in kurtarılması)
- **Mareşal** (1921) Sakarya Meydan Muharebesi Zaferi

**ATATÜRK'ÜN YAZDIĞI KİTAPLAR:**

- 1- Tâbiye Meselesinin Halli ve Emirlerin Sureti Tahririne Dair Nesayih
- 2- Takımın Muharebe Talimi (Almanca'dan çeviri - 1908)
- 3- Cumalı Ordugâhı - Süvari: Bölük, Alay, Liva Talim ve Ma-nevraları (1909)
- 4- Tâbiye ve Tatbikat Seyahati (1911)
- 5- Bölüğün Muharebe Talimi (Almanca'dan çeviri - 1912)
- 6- Zabıt ve Kumandan ile Hasbihal (1918)
- 7- Nutuk (1927):
- 8- Vatandaş İçin Medeni Bilgiler (Manevi kızı Afet İnan adıyla yayımlandı) (1930)
- 9- Geometri (isimsiz yayımlandı) (1937)

**M.K. ATATÜRK'ÜN ÇIKARDIĞI GAZETELER:**

- Okyar'la birlikte ilk gazete deneyimi: **Minber** Gazetesi
- **İrade-i Milliye** ve **Hakimiyet-i Milliye** gazetelerini kurtuluş mücadelesinde halkı uyandırmak için çıkarttı.